

Stemvegen

VIRKSOMHETSPLAN

➔ 2017-2020 ←

ENGASJERENDE

BARNEHAGE

OMSORG

BARNEHAGEPLASS

LEK

INSPIRERENDE

ALLE BARN ER BEST!

VENNSKAP

PEDAGOGISK PLATTFORM

SMARTMAT

ROLLELEK

VENNEGARANTI

ERFARING

EGENLEDELSE

RESPEKT

GOD KOMMUNIKASJON

EVENTYRLYST

TRYGGHET

LÆRING

HVERDAGSMAGI

GLØDENDE

SKAPENDE

UTELEK

UTVIKLING

TILSTEDEVÆRENDE

GLEDE

MESTRING

OPPFØLGING

OPLEVELSER

LEKEKOMPETANSE

MATGLEDE

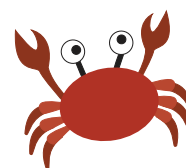
INNHALDSFORTEGNELSE

1.0 DEL 1: VIRKSOMHETSPLAN FOR STEMVEGEN FUS BARNEHAGE AS	5	6.1 Når barnet begynner i barnehagen	22
1.0 Barnehagens verdigrunnlag	6	6.2 Overganger innad i barnehagen	22
1.1 Barn og barndom	7	6.3 Overgang mellom barnehage og skole	22
1.2 Demokrati	8	7.0 Barnehagen som pedagogisk virksomhet	23
1.3 Mangfold og gjensidig respekt	8	RAMMEFAKTORER	23
1.4 Likestilling og likeverd	8	Formålsparagrafen i Lov om barnehage	23
Inkluderende fellesskap	9	Rammeplan for barnehage	25
Krenkende atferd (Mobbing)	10	FUS sine mål og verdier	26
1.5 Bærekraftig utvikling	11	STEMVEGEN FUS BARNEHAGE SITT SATSNINGSSOMRÅDE	27
1.6 Livsmestring og helse	11	7.1 Planlegging	27
FUS Smart mat	12	7.2 Årsplan	27
1.7 Barnehager med særlige formål	12	7.3 Vurdering	27
2.0 Ansvar og roller	13	7.4 Dokumentasjon	28
Kompetanse hos personalet	13	7.5 Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte	28
2.1 Barnehageeier	13	8.0 Barnehagens arbeidsmåter	29
2.2 Styrer	13	8.1 Progresjon	29
2.3 Pedagogisk leder	13	8.2 Barnehagens digitale praksis	29
3.0 Barnehagens formål og innhold	14	9.0 Barnehagens fagområder	30
3.1 Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg	14	9.1 Kommunikasjon, språk og tekst	30
3.2 Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek	14	9.2 Kropp, bevegelse, mat og helse	31
3.3 Barnehagen skal fremme danning	16	9.3 Kunst, kultur og kreativitet	31
3.4 Barnehagen skal fremme læring	17	9.4 Natur, miljø og teknologi	32
3.5 Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap	17	9.5 Antall, rom og form	32
3.6 Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk	17	9.6 Etikk, religion og filosofi	33
3.7 Samiske barnehager	18	9.7 Nærmiljø og samfunn	33
4.0 Barns medvirkning	18	8.5 HMS	34
5.0 Samarbeid mellom hjem og barnehage	19	10.0 FUS OG SERVICEERKLÆRING	35
Andre samarbeidspartnere	21	Slik skal det være for barna i Fus	35
6.0 Overganger	22	Samarbeid mellom hjem og Fus-barnehagen	35
		Fus kundeforventninger	36
		11.0 Kontakt oss	37

1.0 DEL 1: VIRKSOMHETSPLAN FOR STEMVEGEN FUS BARNEHAGE AS

I desember 2007 åpnet Stemvegen Fus Barnehage og 65 barn og 15 personale hadde sin første dag sammen. Etter hvert har flere barn kommet til og antall barn i Stemvegen FUS barnehage har økt til ca. 80 barn og ca. 20 ansatte i hele og reduserte stillinger.

FUS as er en av Norges største barnehageaktør og eies av Trygge barnehager. I dag er det over 170 barnehager i FUS kjeden. FUS barnehagene er organisert som selvstendige selskaper med stor grad av frihet til å utforme et eget driftskonsept. Barnehagene drives med ikke-økonomisk formål, og et eventuelt overskudd i driften forblir i barnehagen. For mer informasjon om Trygge Barnehager kan dere gå inn på: www.tryggebarnehager.no

1.0 BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG

Vår virksomhet skal gjenspeiles av følgende verdier:

Ærlighet og tillit i samarbeid med barna, foreldrene og mellom kollegaene er viktig for vårt arbeid i barnehagen. Det er også den grunnleggende dimensjonen i samspillet mellom mennesker. Tro på at andre mennesker gjør ting i beste mening og at de vil en godt.

Fokus på det positive er med på å skape glede og gode opplevelser. Det vil igjen kunne føre til et bedre miljø for lek og læring.

Omsorg handler om nærværende voksne som bryr seg om barna. Det handler også om voksne som har barna i fokus slik at de blir førere i sitt eget liv.

Hverdagsmagien, de gylne øyeblikk skal være med på å berike barnas liv. Det skal gi grunnlag for stimulering av barnets fantasi, kreativitet og nysgjerrighet slik at de utvikle sine kreative sider.

DA KAN VI SAMMEN GI BARNDOMMEN VERDI, LEK OG GLEDE, HVERDAGSMAGI OG VENNEGARANTI

Vår visjon bygger på lov om barnehage, både i forhold til formålet og innholdet i barnehageloven og skal gi oss noe å strekke oss etter;

**SAMMEN GIR VI BARNDOMMEN VERDI: LEK OG GLEDE,
HVERDAGSMAGI OG VENNEGARANTI**

For å få til dette skal arbeidet vårt forankres i tre verdier:

GLØDENDE, SKAPENDE OG TILSTEDEVÆRENDE

For at vi skal kunne gi barna en god utvikling og læring er vi avhengige av at barna er trygge og har troen på seg selv. Dette vil vi i Stemvegen Fus barnehage kunne gi barna og foreldrene ved at vi har et personale som viser omsorg og er tilgjengelig, har fagkunnskap og som ser hvert enkelt barn og de behov barnet har. Personalet skal også vite hva vårt mandat er ut fra det som står i lov om barnehage.

1.1 BARN OG BARNDOM

I følge Rammeplanen skal «barnehagen anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi». Vi i Stemvegen Fus barnehage vet at alle mennesker, barn og voksne er like mye verdt og har sine egne ønsker og behov. Vi har et syn på barn som subjekt. Barn må møtes som medmennesker, som individer med følelser, tanker og meninger, og som fullverdige mennesker i det livet de lever som barn. Dette preger vårt møte med barn, der vi viser åpenhet, toleranse, forståelse og er inkluderende. Vi vil jobbe for at alle skal få en god barnehagehverdag slik at trygghet, trivsel, lek, humor, læring og likestilling skal få prege miljøet her hos oss. På den måten vil vi også kunne ivareta vårt mandat som er beskrevet i lov om barnehage:

"Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling"

Lov om barnehage § 1. Formål

Vi ønsker at barnet skal få en god barndom. Barndommen har en egenverdi, og de første barneårene danner grunnlag for livet videre.

I lov om barnehage står det:

"Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene".

I vår barnehage skal personalet være tilstedeværende, nære, trygge, lydhøre og engasjerte voksne som ser det unike i enkeltbarnet og barnegruppen slik at vi ivaretar barnets ulike behov og fremmer allsidig utvikling. Vårt syn på barn skal komme tydelig frem i omsorg, lek, læring og dannelse. Dette er begreper som kan være vanskelig å skille fordi de er nært knyttet sammen i barnehagehverdagen.

Vi i Stemvegen FUS barnehage ønsker å skape et stimulerende miljø for de yngste barna. Vi ønsker å ivareta barnas primære behov for omsorg og lek, og fremme dannelse og læring som grunnlag for allsidig utvikling. Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver sier at barn skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang, samt tilegne seg grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. Derfor legger vi planer tilrettelagt barnas alder og forutsetninger. Vi deler oss opp i grupper etter behov for å ivareta barnas utbytte av planlagte aktiviteter.

1.2 DEMOKRATI

Barnehagen skal gjenspeile samfunnet og bidra til et inkluderende fellesskap hvor barna skal bli lyttet til. Det vil si at personalet i vår barnehage har holdninger og verdier som fremmer respekt for alle sine meninger og tanker, og at barnas meninger blir inkludert i avgjørelser. Barna skal oppleve at deres meninger blir hørt på og tatt hensyn til.

For å fremme demokrati i barnehagen arbeider vi bevisst med å styrke fellesskapet i barnegruppen for på den måten å tilrettelegge for demokratisk tenkning.

1.3 MANGFOLD OG GJENSIDIG RESPEKT

I Rammeplanen står det at «Barnehagen skal synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt» Vi ser på ulikheter som en ressurs og verdsetter mangfoldet. Dette viser blant annet igjen i personalgruppen som representerer flere ulike nasjonaliteter, kompetanse og erfaringer. Vårt mangfold i personalgruppen er en fordel i vårt pedagogiske arbeid med barna i og med at vi har forskjellig erfaringsbakgrunn og derfor kan bringe ulike perspektiver inn i arbeidet samtidig som vi er åpne for mangfold blant barna.

1.4 LIKESTILLING OG LIKEVERD

I vår barnehage er vi svært opptatt av at alle barn og foreldre skal føle seg inkludert og at de skal føle seg sett og hørt. Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, kjønnsidentitet, etnisitet og livssyn. Barna skal få utforske ulike typer lek, roller og interesser. Personalet i barnehagen legger bevisst til rette for aktiviteter der barna kan ta valg uavhengig av bakgrunn og kjønn. I vår barnehage er det viktig at alle får følelsen av å bety noe, og at de er viktig for fellesskapet.

INKLUDERENDE FELLESSKAP

I lov om barnehage står det at barnehagen skal fremme likestilling og motarbeide alle former for diskriminering. I dag er det norske samfunnet mer sammensatt enn det var tidligere, både av ulike minoriteter med innvandrerbakgrunn og vårt urfolk, samene. Vi ser at det norske samfunnet er i endring i forhold til det kulturelle mangfoldet og at det er mange måter å være norsk på. Dette medfører at barn kan ha ulike erfaringer med bakgrunn i blant annet språk, kultur og religion. Lov om barnehage gjelder for alle barn som går i barnehage, uavhengig av funksjonsnivå, religion, etnisk bakgrunn, etc.

I vår barnehage er målet at alle barn skal anerkjennes og møtes med respekt uansett hvilken bakgrunn de har. For de som har en minoritetsspråklig bakgrunn blir det spesielt viktig å sørge for en god start for både barna og de foresatte. En god start legger grunnlaget for videre samarbeid som bygger på gjensidig respekt for ulikhetene vi har.

Våre tiltak ovenfor minoritetsspråklige blir derfor:

- Når barnet begynner i barnehagen setter personalet seg inn i barnets bakgrunn og kultur, og lærer seg noen enkle ord på barnets morsmål, som for eksempel; hei, «hadet», spise og kom.
- I møte med barnet og de foresatte skal dialogen være preget av åpenhet og gjensidig respekt.
- Vi gir de foresatte informasjon om hvordan vi jobber i norske barnehager, og hvorfor.
- En primærkontakt som gir ekstra oppfølging i starten, både i forhold til barnet og foresatte.
- Språket kan bli en utfordring. Vi ønsker derfor at foreldre kan være ekstra tilgjengelige på telefonen slik at de eventuelt kan oversette det barnet sier til personalet.
- Eventuelt bruk av billedkort med oversikt over ulike hverdags situasjoner, som for eksempel vaske hender, spise, kle på seg og å gå ut.
- Bruk av bildebøker, sang, rim og regler for å lære norske ord.
- Ved behov for ekstra hjelp og veiledning, tar barnehagen kontakt med Migroteket i Sola kommune.

Vi ser at noen av disse tiltakene også gjøres i forhold til majoriteten av de som begynner i barnehagen, men det blir ekstra viktig for de med minoritetsspråklig bakgrunn. Da vil barna raskere kunne bli trygg på et ukjent miljø, og lettere lære seg språket.

KRENKENDE ATFERD (MOBBING)

”Barnehagen skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering” (Barnehageloven)

I barnehagen ønsker vi at barna skal utvikle gode relasjoner mellom andre barn og voksne, og vi jobber kontinuerlig med vennskap både i og på tvers av grupper. Allikevel viser forskning at mobbing kan forekomme helt ned i barnehagealderen. Her i Stemvegen har vi nulltoleranse for mobbing, og er noe vi tar på alvor! Vi forstår mobbing som når barn utsettes for negative handlinger fra en eller flere andre personer. De vanligste formene for mobbing er fysisk plaging, utestenging og erting. Mobbing må ikke ses på som et problem kun mellom den som krenker og offeret, fordi denne type atferd er avhengig av at gruppemedlemmene passivt aksepterer de negative handlingene og er avgjørende for at krenkende atferd kan fortsette. Nettopp derfor må det jobbes med hele i barnegruppen.

Den viktigste faktoren for å forebygge krenkende atferd er voksne som ser. Det må være en tydelig og varm voksenledelse som forstår viktigheten av den gode relasjon. Vi jobber med utviklingen av barns sosiale kompetanse på gruppenivå, ved bruk av materialer som blant annet ”steg for steg”, Vennebøkene, vennegarantien, lek og gjennom samtaler hvor vi snakker med barna og ikke til, om hva som er greit og ikke greit i samhandling med andre. Barn lærer sosialt samspill, respekt, gode holdninger og anerkjennelse ved hjelp av aktivt tilstedeværende voksne. Krenkende atferd vil ha dårlige vekstforhold i en barnehage hvor de voksne tør å stille kritiske spørsmål og jobber for å styrke det relasjonelle arbeidet som fremmer god lek, humor og trygghet.

Et godt foreldresamarbeid vil også ha stor betydning for forebygging av mobbing. I den forbindelse har vi klare retningslinjer i forhold til bursdagsfeiringer. Aggressiv adferd kan kun utvikles til mobbing når den sosiale konteksten tolerer de negative handlingene. Foreldre har et ansvar når det gjelder holdninger som overføres til barna, for eksempel hvordan man snakker om andre foran barna. Fokus på fremsnakking og inkludering. Sola kommune skal også være med i et antimobbeprogram som heter VI fra høsten 2017.

1.5 BÆREKRAFTIG UTVIKLING

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barnehagen har en viktig oppgave å fremme verdier og holdninger for et mer bærekraftig samfunn. Menneskene som lever i dag må lære å leve på en måte uten å ødelegge for fremtidige generasjoner. Her i Stemvegen bidrar vi til at barna skal forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden. For at de skal bli miljøbevisste personer må de være ute i naturen og oppleve naturens mangfoldighet. Barns naturopplevelser i barnehagealder har betydning for hvordan de kommer til å ta vare på naturen også senere i livet. For å fremme en begynnende forståelse for bærekraftig utvikling hos barna, må vi voksne være aktive, kunnskapsrike, engasjerte og undrende sammen med barna.

1.6 LIVSMESTRING OG HELSE

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og skal bidra til å utjevne sosiale forskjeller. I barnehagen vår er vi opptatt av livsglede og trivsel, mestring og følelse av egenverd. Vi er opptatt av å være et trygt sted for barna. Et sted der barna får oppleve vennskap og felleskap. Barna skal få utfordringer, de skal lære å mestre motgang, bli kjent med følelsene sine og lære og håndtere dem. Barna skal også få mulighet til ro, hvile og avslapning i løpet av barnehagedagen. Dette får de minste i sovetiden, mens på stor avdeling har vi fokus på ro under måltidet og hviletid med avslappende musikk eller høytlesning.

FUS SMART MAT

I lov om barnehage står det at barna skal lære å ta vare på seg selv. Vi har derfor også fokus på fysisk aktivitet og et sunt kosthold. Det gjør vi ved blant annet å ha en idrettsdag i uken. På disse dagene veksler vi på ulike fysiske aktiviteter som skal stimulere grov motorikken. Fysisk aktivitet er med på å forebygge et mer og mer stillesittende liv. Vi vil gi barna gode holdninger og opplevelser i forhold til fysiske aktiviteter, for gjennom det å kunne oppleve mestring og glede. Vi har også en fast turdag i uken, og er ute minst to timer pr. dag.

Samlet fører dette til at barna også er fysisk aktive på egen hånd og lærer å ta vare på egen helse.

Kostholdet er også viktig for at vi skal lære barna og ta vare på egen helse slik det står i Lov om barnehage. FUS kjeden har inngått et samarbeid med Berit Nordstrand, lege og kostholdsekspert og vi i Stemvegen FUS barnehage er også opptatt av at barna skal ha et sunt og variert kosthold. Riktig og næringsrik mat har flere positive effekter på blant annet helse, læring, vekst, utvikling og tannhelse.

Vi har derfor en egen kokk som serverer varm mat 5 dager i uken. For at kostholdet skal være næringsrikt og variert serverer vi i løpet av uken suppe, grøt, fisk og kjøtt med grønnsaker. Til ettermiddagsmat serveres det også frukt og grønnsaker. Vi serverer også varierte frokoster med kornblanding, grøt og brødmat.

1.7 BARNEHAGER MED SÆRLIGE FORMÅL

Alle barnehager, uansett eierforhold er forpliktet til å oppfylle barnehagens formålsparagraf slik det er beskrevet i barnehageloven. Barnehageloven slår fast at barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk tradisjon. I vår barnehage markerer vi de kristne høytidene, vi har besøk av presten når det er påske og de største barna drar i kirken like før jul.

2.0 ANSVAR OG ROLLER

Barnehageeierne og alle de ansatte i barnehagen har sammen et ansvar for å oppfylle målene og kravene i rammeplanen. Barnehageeier, styrer, pedagogisk leder/ barnehagelærer og øvrig personale har alle ulike ansvarsoppgaver. Vi vil at vår barnehage skal være en lærende organisasjon der hele personalet skal reflektere rundt faglige og etiske problemstillinger. Det oppnår vi ved å regelmessig reflektere over egen praksis. I vår personalgruppe har alle et ansvar for å oppdatere seg og være gode rollemodeller for barna.

KOMPETANSE HOS PERSONALET

Personalet i barnehagen har ulik utdannelse, med blant annet minst 1/3 av personalet er utdannet førskolelærere/barnehagelærere. Disse har fordypning i blant annet; drama, forming og musikk, barnelitteratur, småbarnspedagogikk og organisasjon og ledelse. Å ha en så stor andel av personalet med høyskoleutdanning vil være en faglig styrke som kan føre til god kvalitet fordi det meste av vår praksis bygger på fagligheten vår.

Personalet har også ulik bakgrunn og erfaring, men for at vi skal ha god kvalitet på arbeidet vi gjør med barna er det viktig at personalet har felles kunnskap både faglig og om hvert enkelt barn. For å sikre dette har vi regelmessige møter og planleggingsdager der vi planlegger, diskuterer og evaluerer. Vi har også utarbeidet en kompetanseplan som sier noe om hvilke tiltak og metoder vi skal bruke for å øke vår kompetanse og faglighet.

2.1 BARNEHAGEEIER

Barnehageeieren har et overordnet ansvar for at barnehagen drives i samsvar med gjeldende lover og regler. Barnehageeiere har det juridiske ansvaret for kvaliteter på barnehagetilbudet. Men et pedagogisk personale er en forutsetning for at barnehagetilbudet blir av god kvalitet.

2.2 STYRER

I barnehagen er det daglig leder som har det overordnede ansvaret for det faglige innholdet, personalet og det administrative. Dette arbeidet gjøres i samarbeid med de pedagogiske lederne, øvrig personale i barnehagen og Fus administrasjonen sentralt. Dette samspillet sikrer at barnehagen blir drevet på en god og forsvarlig måte ved at alle er med og ivaretar de ulike områdene. Daglig leder har et særskilt ansvar for at barnehagen blir drevet i tråd med gjeldende regelverk og for at personalet også arbeider i samsvar med disse. For oss er det viktig å drive en barnehage med høy kvalitet og et kompetent og reflektert personale.

2.3 PEDAGOGISK LEDER

De pedagogiske lederne i barnehagen har det overordnede ansvaret på sin avdeling der de skal sørge for at arbeidet med barnegruppen følger barnehageloven og rammeplanen. I vår barnehage har vi høy pedagogitetthet for på den måten å få størst mulig andel av fagutdannet personale.

3.0 BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD

Rammeplanen er basert på verdier uavhengig av livssyn og kulturell bakgrunn. I vår barnehage jobber vi for å videreføre et helhetlig læringssyn der omsorg, lek læring og danning er grunnlaget for barns allsidige utvikling.

3.1 BARNEHAGEN SKAL IVARETA BARNAS BEHOV FOR OMSORG

Barn skal møtes med omsorg i barnehagen, og den skal komme til uttrykk i alle samhandlingssituasjoner. Å gi omsorg er å lytte, gi nærhet, innlevelse og vise evne til samspill og skal prege alle situasjoner i barnehagen. Personalet skal være gode rollemodeller slik at barna lærer å gi og ta imot omsorg for hverandre. Omsorg er grunnlaget for sosial utvikling.

3.2 BARNEHAGEN SKAL IVARETA BARNAS BEHOV FOR LEK

Lek er en grunnleggende væremåte og har en stor verdi i seg selv og utgjør en viktig del av barnas barnehagehverdag. Gjennom leken skaffer barna seg kunnskap og får ny innsikt hvor de kan fritt uttrykke seg fra sitt ståsted og sine premisser. Her kommer frileken inn som en viktig del. Dette er noe vi vektlegger i barnehagehverdagen. Leken er også en metode for å bearbeide tanker, følelser, inntrykk og en god mulighet til å øve opp sosial kompetanse. Glede, humor og kreativitet er også en viktig del av leken. Personalet skal gi barna gode og varierte lekemuligheter både inne og ute. De voksne skal være aktive, tilstedeværende og inspirerende veileder for barna og støtte dem i leken.

Vi ønsker også å beholde fokus på barns lek som en ytringsform. Barns lek er indremotivert, og barnas innspill og egne bearbeidelser av det de opplever og lærer må møtes med anerkjennelse og respekt. Å leke er med på å skape et godt fellesskap blant barna, og det finnes mye læring og utvikling i lek. Små barn leker på andre måter enn store. Leken er med på å gjøre barna bevisst seg selv og sine forutsetninger. Vi ser ofte at rom for lek skaper gode øyeblikk og relasjoner også mellom de yngste barna. Lek har en verdi og et mål i seg selv.

Vi har et fokus på barns lek og egenledelse. I førskolealderen skjer læring og utvikling raskere hos mennesket enn på noen av de andre stadiene i livet. Det vil også si at våre grunnleggende ferdigheter og kunnskaper om livet blir lagt mens barnet går i barnehagen.

Egenledelse er et samlebegrep for de funksjoner i hjernen som setter i gang, styrer og regulerer atferden vår. Ved å styrke egenledelsesferdighetene vil barnet kunne mestre utfordringer, forstå sosiale situasjoner, regulere egen atferd, kommunisere godt og kunne samarbeide med andre.

Egenledelse er delt inn i flere underpunkt:

- **Planlegging/ problemløsning** vil si å sette seg et mål og lage effektive strategier for å komme i mål. I lek må barnet planlegge hva det skal gjøre og hvilken rekkefølge slik at det oppnår de mål det ønsker.
- **Organisering** vil si de ferdighetene vi bruker når vi skaper orden, struktur og oversikt i hverdagen. I lek brukes denne egenskapen til å utføre deloppgaver samtidig som de har oversikt over helheten.
- **Arbeidshukommelsen** handler om å huske det barnet tidligere har lært, og bruke de nye erfaringene i nye situasjoner. I forhold til leken vil arbeidshukommelse kunne føre til en utvikling i leken fordi barnet bygger på sine tidligere erfaringer. Arbeidshukommelse brukes også når barnet skal oppfatte, forstå og bearbeide beskjeder.
- **Igangsetting** vises gjennom evnen til å ta selvstendig initiativ, sette i gang for eksempel med lek og aktiviteter.
- **Fleksibilitet** omhandler barnets evne til skifte tenkemåte, oppmerksomhet og å kunne tåle overganger og forandringer i livet og de daglige rutinene. Evnen til fleksibilitet vil i leken føre til at barnet finner nye løsninger på utfordringer og at de kan løse konflikter på en god måte.
- **Selvregulering** hjelper barnet til å regulere og kontrollere egne handlinger, språk, tanker og følelser. Når barnet leker vil selvregulering komme til uttrykk ved at barnet stopper sin egen atferd i rett tid, for eksempel snakker istedenfor å skrike eller regulerer temperamentet sitt.
- **Selvmonitorering** vil si å være i stand til å se seg selv i forhold til andre, at det barnet gjør virker inn på andre og motsatt. Selvmonitorering i leken vil kunne føre til at barnet ser sin egen rolle i samspill med de andre og tolker egne og andres reaksjoner og atferd på bakgrunn av sine egne holdninger og kunnskap.

I lov om barnehage står det at barnehagen skal ivareta barnas behov for lek, og vi i Stemvegen FUS barnehage mener at lek er en grunnleggende væremåte for barn og utgjør en viktig del av barnas hverdag. I leken får barna mulighet til å gjøre erfaringer, utforske, få kunnskap og utvikle sin selvtilit. Barna utvikler også sosiale ferdigheter gjennom leken. Rolleleken der barna imiterer og «later som om» vil være godt egnet for utvikling av egenledelsesferdigheter. I rollelek stilles det krav til god egenledelse, det vil si planlegging, arbeidshukommelse, igangsetting, selvregulering, organisering, fleksibilitet og selvmonitorering. I egenledelse og i leken vil vi at barna skal ha stor grad av medbestemmelse slik at de får mulighet til å ta egne valg.

Derfor vil vi i barnehagen tilrettelegge ekstra i forhold til rolleleken. Leken skal ikke bare brukes som en metode for å nå et mål, men være på barnas premisser.

"Leken skal ha en fremtredende plass i barnas liv i barnehagen.

Leken har egenverdi og er en viktig side ved barnekulturen. Å få delta i lek og få venner er grunnlaget for barns trivsel og meningsskapning i barnehagen. I samhandling med hverandre legges grunnlaget for læring og sosial kompetanse"

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, punkt 2.2

For å nå dette vil vi at Stemvegen Fus barnehage skal kjennetegnes av at det er et godt sted å være og et godt sted å lære.

3.3 BARNEHAGEN SKAL FREMME DANNING

Barnehagen skal være en del av grunnmuren i barnas livslange læringsløp, og de skal oppleve at det er sammenheng mellom det vi gjør i barnehagen og det de senere møter i livet. Derfor er det viktig at vi gir barna et positivt forhold og motivasjon til å lære mer. I lov om barnehage står det at vi skal fremme læring og danning og vi ønsker at læringen skal være preget av lek, glede og hverdagsmagi, slik at den skjer på barnas premisser. Her kommer begrepet danning inn. Med danning mener vi det som blir kjernen i personligheten etter at vi har blitt påvirket av omgivelsene med omsorg, lek, læring, oppdragelse og erfaringer. Danningen blir grunnlaget som barnet bygger videre på og gjør sine valg ut i fra. Våre valg som personale blir viktige og vil kunne ha store konsekvenser for barnas videre danning. Vi fokuserer derfor mye på etisk refleksjon i vårt arbeid med barna.

I Stemvegen Fus barnehage har vi et helhetlig læringssyn på barnet der danning gjennom omsorg, lek og læring er viktige begreper, slik det også står i Lov om barnehage.

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at danning er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evnen til å reflektere over egne handlinger og væremåter. Danning skjer i samspill med omgivelsene og med andre og er en forutsetning for meningsdanning, kritikk og demokrati. Gode dannelsprosesser setter barnet i stand til å håndtere livet ved at de utvikler evnen til å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og til å se seg selv som et verdifullt medlem av et større fellesskap.

For å gi barna mulighet for gode dannelsprosesser vil vi jobbe med å:

- Støtte barnet i å kunne bli den beste utgaven av seg selv.
- Gi barnet mulighet til medbestemmelse og medvirkning
- Kunne se sin egen rolle og hvordan en påvirker andre i et sosialt fellesskap.
- Gi barnet mulighet for å få erfaringer og kunnskaper om omverdenen og andre mennesker.
- Gi barnet opplevelser og erfaringer med kultur, kulturarv og ulike tradisjoner.

Når barn leker blir deres forståelse av omverdenen bearbeidet. De får mulighet til å prøve ut roller og situasjoner i samhandling med andre, som kan gi en ny innsikt i verden omkring seg. Dette er det vi kaller for en dannelsprosess.

3.4 BARNEHAGEN SKAL FREMME LÆRING

Barnehagen er første ledd i utdanningsforløpet, og skal være en del av grunnmuren i barnas livslange læringsløp. De skal oppleve at det er sammenheng mellom det vi gjør i barnehagen og det de senere møter i livet. Personalets syn på barn og barnas egenverd vil prege vårt arbeid med barna og vårt syn må samsvare med lov om barnehage og FN sin barnekonvensjon. For oss er hvert enkelt barn et selvstendig individ som skal behandles med respekt, uavhengig av bakgrunn, rase og kjønn.

Barn er nysgjerrige og lærelystene, og personalet skal støtte barnas naturlige lærelyst og gi et godt grunnlag for livslang læring på sitt utviklingstrinn. Barnehagen skal også gi barna opplevelser og erfaringer, ved at personalet møter barnas undring på en aktiv måte. Vi skal legge til rette for et lærerikt og utfordrende læremiljø. Ros og oppmuntring bidrar til tro på egen evne til læring og til å styrke barnas selvfølelse.

3.5 BARNEHAGEN SKAL FREMME VENNSKAP OG FELLESSKAP

I Lov om barnehage står det at barnehagen skal være et trygt sted for fellesskap og vennskap. I Stemvegen FUS barnehage har vi en vennegaranti slik at vi jobber aktivt med å styrke vennerelasjonene mellom barna kontinuerlig for å sikre at de har venner i barnehagen. Barnas vennerelasjoner blir også tatt hensyn til når barna bytter avdeling, slik at de kommer sammen med sine venner. I tråd med vårt barnesyn er det viktig for alle barn å kjenne at noen bryr seg om akkurat dem. Ved at barna er mye sammen i løpet av dagen og har mange felles møtepunkt (eks: på morgningene eller i utetiden) har de mulighet til å bygge vennskap også utenfor den gruppen de hører til i.

3.6 BARNEHAGEN SKAL FREMME KOMMUNIKASJON OG SPRÅK

I Stemvegen FUS barnehage har vi fokus på å fremme barns språkutvikling fordi et godt norskspråklig fundament er avgjørende for barns videre skolegang, utdanning og yrkesliv. Dette er knyttet opp til vårt allmenne pedagogiske tilbud som gjelder alle barn, både barn med særlige utfordringer knyttet til språkutvikling og barn med minoritetsspråklig bakgrunn. Målet er å bidra til å danne et best mulig grunnlag for barna når de begynner på skolen, både for godt læringsutbytte og for å styrke sosiale ferdigheter. Men målet skal også være at barnas språk er godt nok til å kunne delta i lek med andre barn, i samtaler og fellesskap med barn og voksne. For å bli god i språk må en være en aktiv deltaker og bruke språket aktivt i hverdagen. I et stadig mer multikulturelt samfunn er språket stadig viktigere. I forhold til språkarbeid i barnehagen, er stortingsmelding 19 tydeligere på barnehagens ansvar på å sikre at barn med et annet morsmål enn norsk får god oppfølging i utviklingen av norsk som andrespråk. Fokus på språkutvikling begynner allerede hos de minste. Vi bruker høytlesning, dialogisk lesing med bruk av konkrete, er beviste i bruk av språket i form av benevning, sette ord på ting og følelser. Etter hvert som barna vokser tar vi i bruk andre pedagogiske verktøy for å sikre godt norskspråklig fundament. For eksempel snakkepakke, språksprell, språkkiste og steg for steg, og språkgrupper for de med særlige språkstimulerende behov.

3.7 SAMISKE BARNEHAGER

Rammeplanen har føringer for samiske barnehager, men i vår del av landet er det få samer. I fagområdet nærmiljø og samfunn står det at vi skal gjøre barna kjent med samisk kultur og levesett. I vår barnehage har vi en hel uke der vi har fokus på samisk kultur, kunst og mattradisjoner.

4.0 BARNES MEDVIRKNING

I Rammeplanen for barnehager og i FN sin barnekonvensjon, er barns medvirkning og rett til å si sin mening i alt som vedrører det vektlagt. Det gjelder også i Lov om barnehager der barns rett til medvirkning er lovbestemt i § 3;

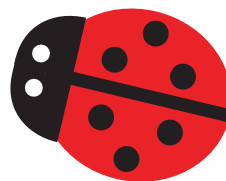
«Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet».

For oss betyr dette at vi vil at barnet skal oppleve at meningene deres er betydningsfulle i fellesskapet med de andre i gruppen. Dette ivaretar vi ved at personalet er aktivt ”medforskende” og lyttende til det barna er opptatt av. Måten de voksne møter barna på er med på å påvirke barnas læring. Vi legger også til rette for lek der barna selv kan velge hva og hvem de vil leke med slik at det blir barnets valg og ikke styrt av en voksen.

Vi er opptatt av å ta barna på alvor og at de skal føle seg verdsatt og respektert for den de er. De får ta små og store valg som er med på å utvikle selvstendigheten ved at de har voksne rundt seg som er trygge og trer støttende til når det er behov for det. For å ivareta barnas medvirkning gjennomfører vi også barneintervju med førskolebarna. Det er barna som er ekspertene på hvordan de opplever sin hverdag. I intervjuene blir barna blant annet stilt ulike åpne spørsmål om hvordan de har det i barnehagen og hva de ønsker mer av. Svarene barna gir blir tatt med i evalueringen av barnehagehverdagen slik at barna får en medvirkning over sin hverdag.

For å lese mer om FN sin barnekonvensjon kan dere gå inn på:

http://www.regjeringen.no/nb/dep/bld/dok/veiledninger_brosjyrer/2004/fns-barnekonvensjon.html?id=88078

5.0 SAMARBEID MELLOM HJEM OG BARNEHAGE

For oss er det viktig at vi har et godt samarbeid med dere foreldre til det beste for barnet. Det innebærer en åpen og god dialog som er preget av gjensidighet og respekt og for å få til dette ønsker vi et tett samarbeid mellom hjemmet og barnehagen. Hvis dere har mulighet kan dere godt bli med inn på avdelingen eller ta del i uteleken. Har du lyst og anledning er det også mulig å bli med på turer sammen med avdelingen.

I følge Lov om barnehage skal barnehagen gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings og aktivitetsmuligheter. Dette skal skje i nær forståelse med barnas hjem. For at vi skal sikre et best mulig samarbeid med hjemmene og gi foreldrene mulighet til og aktivt delta i planlegging av barnehagens innhold, har vi:

- **Daglig kontakt ved levering og henting:**

Barnehagen møter foreldrene to ganger til dagen; når barna blir levert og hentet. Denne daglige kontakten danner grunnlaget for at foreldrene blir kjent med barnehagen og personalet. I disse daglige møtene er det naturlig at vi har informasjonsutveksling om barnet og hvordan det trives i barnehagen.

- **Levering:**

Det er viktig med god dialog i den daglige kontakten og ved levering skal barnet oppleve at det er ønsket når det kommer på morgenen. Det viser vi blant annet med samtale med barnet og den som følger.

En del barn har egne "avskjeds-ritualer" som de vil følge. Det kan være å vinke i "vinke-vinduet" som er i yttergangen, klemmer og kos. Enkelte ganger kan avskjeden være vanskelig for barnet og da er det viktig å sette ord på barnets følelser for hjelpe de til å beskrive hvordan de har det men også for å vise at vi er tilstede og forstår deres fortvilelse. Vår erfaring er at avskjed går veldig fint når dere er tydelige ovenfor barnet ditt når dere skal gå.

Vi ønsker at alle barna **kommer innen 9.30 hver dag**, hvis dere ikke har gitt beskjed om noe annet. Grunnen til det er at dagens aktiviteter, turer og samlinger starter på den tiden, og da er det greit at barna er levert.

For å forstå hvordan barnet ditt har det er det fint om vi får informasjon om ting som kan påvirke dagen til barnet ditt. Det kan være at det har skjedd noe spennende, har vært syk, sovet dårlig om natten, at dere har kranglet eller at det har vært sykdom og/ eller dødsfall i den nærmeste kretsen rundt barnet (gjelder også kjæledyr). Ved å få slik informasjon kan vi møte barnet på en god måte og hjelpe det gjennom dagen.

- **Henting:**

Den som henter barnet skal bli møtt av personalet og få informasjon om hvordan dagen har vært. Men barna blir hentet til ulike tider og det er ikke alltid vi har anledning til å stoppe opp å prate med den enkelte som henter fordi vi kan være midt i en lek. Men det er viktig at dere foreldre gir beskjed til personalet at dere henter barnet. Hvis det er andre enn foreldrene som henter, så skal barnehagen ha beskjed.

- **Foreldresamtaler:**

Det er ikke alt det passer å diskutere om barna i bringe/hente situasjonen. Har dere behov for samtale med personalet, ta kontakt så finner vi en tid som passer. I løpet av august/september måned skal alle nye foreldrene ha fått tilbud om tilvenningssamtale, der vi snakker litt om hvordan det går, forventninger dere har til barnehagen, generell informasjon, etc.

Vi har to ganger i året der vi gir tilbud om foreldresamtaler. Første samtalen skjer før jul (okt, nov), mens den siste vil være på våren. Ved behov vil vi ha foreldresamtaler oftere. Foreldresamtaler vil også kunne gi informasjon om hva barnet snakker om hjemme i forhold til hvem de foretrekker og leker med i barnehagen. Hensikten er å fange opp barn som eventuelt ikke har knyttet seg til en spesiell venn, og se på hvordan vi kan hjelpe barnet til å etablere vennskap og dermed få vennekompetanse.

I foreldresamtalene ønsker vi og å si noe om barnas trivsel, utvikling og videre mål å strekke seg mot for barnet.

- **SU**

"Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Det skal bestå av foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Barnehagens eier kan delta etter eget ønske, men ikke med flere representanter enn hver av de andre gruppene". (Jfr. § 4 lov om barnehage.)

Barnehagen har et samarbeidsutvalg som består av minst en forelder og en personal fra hver av avdelingene og daglig leder. Samarbeidsutvalget skal behandle blant annet årsplanen for den pedagogiske virksomheten og skal bli forelagt og ha rett til å uttale seg i saker som er av viktighet for barnehagens innhold, virksomhet og forholdet til foreldrene. De som sitter i Su signerer taushetsplikt

- **Brukerundersøkelse**

Foreldrene blir invitert til å delta i brukerundersøkelse. Svarene til foreldrene vil kunne hjelpe oss til forbedringer i vårt arbeid.

- **Meldingslapper**

En lapp med beskjed fra barnehagen på barnas plass i garderoben når barnet har hatt en spesiell opplevelse i barnehagen

- **Foreldremøte**

I løpet av barnehageåret har vi to foreldremøter. Første møtet er et informativt møte der vi forteller litt fra barnehagehverdagen og hva vi skal legge vekt på fremover. På det andre møtet får vi inn en foredragsholder som tar opp aktuelle temaer.

- **Månedsbrev**, som sier noen om hva vi har hatt fokus på den siste måneden og litt om hva som skal skje i den neste måned. Månedsbrevet blir sendt på mail.

- **Oppfølging av barn med behov for tilrettelegging**

Vi har barn som har behov for ekstra tilrettelegging og i forhold til disse barna vil det kunne være ekstra personell inne på avdelingene.

- **Informasjon på oppslagtavlen vår**

- **"Dagsrapport" på glasstavlene i gangen**

Hver avdeling har sin egen glasstavle der de skriver litt om dagens hendelser. Her vil det også henge oppe en oversikt over de ulike aktivitetene som skal skje i løpet av måneden.

For at vi skal få et godt samarbeid med dere foreldre må det være åpenhet, tillitt og gjensidig respekt. Det er viktig å ha fokus på hva som er best for barnet, og både barnehagen og foreldrene har et gjensidig ansvar for at barnet får en god utvikling.

ANDRE SAMARBEIDSPARTNERE

Barnehagen har flere samarbeidspartnere som vi kan kontakte ved behov og noen av disse er: Helsestasjonen: ved behov angående enkeltbarn.

- **PPT** (Pedagogisk psykologisk tjeneste) og barnevernet: Ved behov angående enkelt barn. Ved behov for å kontakte PPT skjer dette i samråd med foreldrene.
- **Kirken:** i forbindelse med påske og jul. Ved f. eks bearbeidelse av sorg arbeid vil kirken være en naturlig samarbeidspartner.
- **Sola Kommune:** i forhold til blant annet opptak av barn til barnehagen.
- **Skolen:** når barna skal begynne på skolen er vi lovpålagt å samarbeide med skolen. Sola kommune har utarbeidet prosedyrer for hvordan overgangen til skolen skal skje.
- **Biblioteket:** Vi benytter oss aktivt av biblioteket og går regelmessig dit.

6.0 OVERGANGER

Når barnet starter i barnehagen, kan det være en stor overgang fra det vante, trygge hjemmemiljøet. Dette kan være en sårbar og krevende tid i barnets liv. Det er viktig for oss å legge til rette for en trygg og god start i barnehagen, og at dette gjøres i tett samarbeid med foreldre. Når barnet starter vil det få en primærkontakt, som sørger for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet. Personalet skal imøtekomme barnets behov og følelser, og gi barnet tid til å bli kjent og skape gode tilknytningsrelasjoner. Den voksne må være emosjonelt tilgjengelig og anerkjenne barnets behov for trøst og nærhet.

6.1 NÅR BARNET BEGYNNER I BARNEHAGEN

Det å begynne i barnehagen kan være en stor overgang for både barn og foreldre. Det er derfor viktig for oss at alle blir godt tatt imot og får en god start i barnehagen. Vi tar utgangspunkt i at tilvenningen varer i minst tre dager. Vi er fleksible og tilpasser oss etter barna og de foresattes ønsker og behov. Gjensidig tillit mellom barna, foresatte og personalet er vesentlig for å skape en trygg atmosfære for de nye barna i barnehagen. Dette oppnår vi gjennom samarbeid og god dialog mellom foresatte og personalet i hverdagen, samt planlagte samtaler. Fokus på glede i hverdagen er viktig for oss og vi ser det som avgjørende for barnas første møte med barnehagehverdagen. Vi legger vekt på å la barna oppleve glede sammen med hverandre og voksne, og ønsker å skape gode relasjoner og et trygt sted for fellesskap og vennskap. Barna skal oppleve seg selv som betydningsfulle individer i fellesskapet.

6.2 OVERGANGER INNAD I BARNEHAGEN

Det er også en overgang for barnet når det skal bytte avdeling. Foreldre blir informert i god tid før barnet skal begynne på ny avdeling, og i løpet av sommeren har vi fokus på at barnet skal venne seg til nye voksne og barn, slik at det blir en gradvis overgang.

6.3 OVERGANG MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE

Når barnet skal starte på skolen, legges det til rette for en god og trygg overgang. Barnehagen samarbeider med skolen hvor vi har overføringssamtaler og besøker noen av skolene. Når barna slutter ønsker vi at de skal glede seg til å begynne på skolen, er nysgjerrige og motiverte. Det siste året i barnehagen får alle førskolebarn boken "Trampoline", med forskjellige skolerelaterte oppgaver. Dette skal forberede de litt på hva som venter i skolen og gi dem et grunnlag og lysten til å lære mer. Vi vil at barna skal oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Før barna slutter snakker vi om forventninger og hvordan det er på skolen. Vi får også besøk fra fjorårets førskolebarn som forteller barna litt om hvordan det er å gå på skolen.

7.0 BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET

RAMMEFAKTORER

Barnehagens overordnede målsetning

Å drifte en barnehage er regulert av en rekke lover og forskrifter og påvirkes av forskjellige ytre rammefaktorer.

FORMÅLSPARAGRAFEN I LOV OM BARNEHAGE

Målene i barnehageloven er de målene vi i Stemvegen Fus barnehage er forpliktet til å drifte vår virksomhet etter.

I Lov om barnehage § 1 og 2 står det om formålet og innholdet i barnehagen:

§ 1 *” Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.*

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering”.

§ 2 *"Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet.*

Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter.

Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur.

Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap.

Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.

Barnehagen skal ha en helsefremmende og en forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.

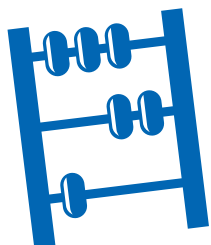
Departementet fastsetter en rammeplan for barnehagen. Rammeplanen skal gi retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver.

Barnehagens eier kan tilpasse rammeplanen til lokale forhold.

Med utgangspunkt i rammeplan for barnehagen skal samarbeidsutvalget for hver barnehage fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten".

For å lese barnehageloven, kan dere bruke denne linken:

https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64/KAPITTEL_1#KAPITTEL_1

RAMMEPLAN FOR BARNEHAGE

Vi er også forpliktet til å følge Rammeplanen for barnehage som er en forskrift som sier noe om hvilket verdigrunnlag vi må bygge virksomheten på, innholdet og hvilke fagområder barna skal få kjennskap til mens de går i barnehagen.

Rammeplanen stiller også forpliktende mål innenfor 7 fagområder.

Disse fagområdene skal stimulere barnas nysgjerrighet, vitebegjær og gi barnet utfordringer som det kan vokse på. Fagområdene går inn i hverandre og det kan være vanskelig å skille de fra hverandre.

Fagområdene er:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknikk
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn
- Antall, rom og form

Ønsker dere å lese mer om Rammeplanen for barnehager kan dere gå inn på

Kunnskapsdepartementet sine nettsider:

http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/lover_regler/reglement/2006/Rammeplan-for-barnehagens-innhold-og-oppgaver.html?id=278626

For å lese hele Rammeplanen kan dere gå inn på:

<http://www.regjeringen.no/upload/kilde/kd/reg/2006/0001/ddd/pdfv/282023-rammeplanen.pdf>

ANDRE RAMMEFAKTORER:

Lov om barnehage og Rammeplanen for barnehage er de viktigste styringsdokumentene vi må forholde oss til. I tillegg har vi:

- Årsplanen for Stemvegen barnehage.
- Årsplanen er et pedagogisk arbeidsverktøy for personalet i barnehagen og et informasjonshefte for foreldre, eiere, tilsynsmyndigheter og andre samarbeidspartnere og sier noe om vårt grunnsyn og våre mål. En pedagogisk årsplan skal sikre kvaliteten på det arbeidet vi gjør.
- Vedtektene for Stemvegen barnehage
- FUS sine mål og verdier

FUS SINE MÅL OG VERDIER

Stemvegen Fus barnehage as har et drifts selskap; FUS som er Trygge Barnehager as sitt drifts selskap og som har ansvaret for driften av alle barnehager eiet av Trygge Barnehager as. FUS sitt mål er å sikre kvalitetsnivået og kompetansen i barnehagene samt være et støtteapparat for daglige lederne i barnehagene. Navnet FUS betyr "Først".

Fus barnehagene har en felles visjon som skal prege hverdagen i våre barnehager:

**SAMMEN GIR VI BARNDOMMEN VERDI,
LEK OG GLEDE,
HVERDAGSMAGI OG VENNEGARANTI**

Alle FUS barnehagene har fire hovedmål felles:

- FUS barn har et positivt selvbilde
- FUS barn har det gøy i barnehagen
- FUS barn er trygge og forskende, trives i lek og har vennekompetanse
- FUS barn gleder seg til «resten av livet». De vet at de har påvirkningsmuligheter og at innspillene deres teller

I FUS barnehagene har vi gitt barnehagealderen en egen status; den har en unik verdi og vi vil berike barndommen til hvert enkelt barn. I Fus barnehagene er barna alltid i fokus - de er FUS! Barnas hverdag skal preges av Fus sine verdier med et glødende og engasjert personale, de har en skapende hverdag og at barnehagens ansatte er tilstedeværende for dem. Gjennom lek, omsorg og læring i et trygt miljø skal barna få utvikle seg, oppleve mestring og få nye utfordringer. Barnehage alderen har en unik verdi og i FUS skal barndommen til hvert enkelt bar berikes. I FUS barnehagen skal alltid barna være i fokus.

Vi skal bygge vennskap

Barn trenger venner for å bli trygge. Vennskap er grunnlaget for trivsel, utvikling og læring.

Vi skal være profesjonelle og trygge rollemodeller

Vi bruker vår kompetanse for at både barn og voksne skal bli forstått og ivaretatt.

Vi skal ha lekekompetanse

I et utviklende lekemiljø med akkurat nok veiledning, tilegner barn seg kunnskap og opplever mestring. Vi lar leken komme først.

Vi skal finne hverdagsmagi

Vi er oppmerksomme på, og legger til rette for, de magiske øyeblikkene som oppstår når et barn gjør en ny oppdagelse og utvider sin horisont.

Vi skal se det beste i hvert barn

Vi identifiserer aktiviteter, lek eller oppgaver, som gir hvert barn mestringsfølelse og anerkjennelse.

STEMVEGEN FUS BARNEHAGE SITT SATSNINGSOMRÅDE

I vår barnehage er vi opptatt av realfag. Vi vil at barna skal bruke realfagene til å utforske verden rundt seg, og til å bli nysgjerrig på hvordan alt henger sammen. I Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver vises realfag hovedsakelig gjennom fagområdene Antall, rom og form og Natur, miljø og teknikk. Realfag brukes for å løse mange viktige oppgaver vi får i livet, og det er derfor nødvendig å ta vare på denne basiskunnskapen. Barn er nysgjerrige og undrende. Disse egenskapene er viktige å ivareta slik at de stiller spørsmål til hvordan ting fungerer, og at de blir i stand til å utføre enkle tekniske oppgaver på egen hånd. I Stemvegen Fus barnehage har vi realfag som vårt satsningsområde og vi ønsker at matematikk og naturvitenskapelige fag skal være en naturlig del av barnas hverdag. Dette samsvarer også med regjeringen sitt tydelige ønske om mer satsing på realfag i barnehagene. Ved å legge til rette for ulike aktiviteter og ved å ha et miljø som stimulerer disse områdene vil vi få frem at matematikk og naturfag er spennende. Det gjør vi blant annet ved at vi har et eget Newton rom med utstyr for å utføre enkle realfagsprosjekt, og vi har månedlige Newton eksperiment som alle de store barna deltar i. Vi vil i det daglige være bevisst på å bruke de rette navn på geometriske former, bruke tall og tallbegrep aktivt i hverdagen.

7.1 PLANLEGGING

Planlegging sikrer kvaliteten på det pedagogiske tilbudet, og bidrar til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen. Barnehagen skal være en lærende organisasjon, og det pedagogiske tilbudet skal planlegges ut i fra barnehageloven og rammeplanen. Dette skal være et utgangspunkt for refleksjon, utvikling og vurdering. Planleggingen baseres på kunnskap om barns trivsel, behov og utvikling.

7.2 ÅRSPLAN

Årsplanen er et arbeidsverktøy for personalet og informerer om barnehagens pedagogiske arbeid. Den viser hvordan vi arbeider ut ifra rammeplanens formål og innhold, og barnehagens satsningsområder.

7.3 VURDERING

For å være en lærende organisasjon og for å sikre en god kvaliteten i arbeidet med barna som samsvarer med Lov om barnehage, Rammeplanen og andre styrende dokumenter, må vi vurdere og dokumentere innholdet i barnehagen gjennom hele året. Vi må observere, tolke og prøve å forstå det som skjer i barnehagen. Vurderingen blir gjort på ulike nivå; i hele personalgruppen, enkelt vis og samlet, på gruppe nivå og på ledernivå. Vurderingen hjelper oss i den videre planleggingen.

Vi vurderer gjennom:

- Daglig observasjoner
- Annen hver uke har vi møte for ledermøte der vi diskuterer, drøfter og planlegger videre innhold i barnehagen
- Personalmøter med hele personalgruppen
- Planleggingsdager
- Kvalitetskryss med evaluering av hverdagsaktiviteter
- Observasjonsskjema (Tras og Alle med)
- Daglige uformelle samtaler og formelle samtaler med foreldrene
- Tilbakemeldinger fra barna og foreldrene
- ”Ekspertintervju” med 5-åringene hver vår
- Brukerundersøkelse
- Medarbeiderundersøkelse

7.4 DOKUMENTASJON

Dokumentasjon hjelper oss til å reflektere, vurdere og i videre planlegging av innholdet i barnehagen. Dokumentasjon gir også nyttig informasjon til foreldre og andre samarbeidspartnere. Vi dokumenterer, reflekterer og evaluerer både fortløpende og i etterkant av små og store prosjekter og situasjoner.

Vi dokumenterer gjennom:

- Dagsrapport som henger i den ytterste gangen
- Bilder på månedsbrev, monitor og på plakater
- Barna sine produkter
- Månedsbrev

7.5 TILRETTELEGGING AV DET ALLMENNPEDAGOGISKE TILBUDET FOR BARN SOM TRENGER EKSTRA STØTTE

Det pedagogiske tilbudet skal tilpasses etter barnas behov og forutsetninger. I vår barnehage mener vi at alle barn har en egenart, men noen kan ha behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Vi legger til rette for at barna tidligst mulig får den tilretteleggingen de trenger og for at de skal få et inkluderende og likeverdig tilbud. Dersom barnets behov ikke kan dekkes innenfor det allmennpedagogiske tilbudet, vil barnehagen opplyse foreldrene om retten til spesialpedagogisk hjelp. Dette kan være veiledning og hjelp fra eksterne samarbeidspartnere, for eksempel Pedagogisk Psykologisk Tjeneste, Barne- og Ungdomspsykiatrisk avdeling og fysioterapeut. I enkelte tilfeller vil det kunne komme en spesialpedagog, ekstra assistent eller lignende inn i barnehagen, alt etter barnets individuelle behov.

8.0 BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER

I Stemvegen Fus barnehage arbeider vi for at innholdet skal være allsidig og variert. Vi legger vekt på at hvert enkelt barn skal få opplevelser og erfaringer som støtter utvikling av kunnskaper, ferdigheter og holdninger. Innholdet skal også være med på å støtte språklig og sosial kompetanse gjennom felles opplevelser og samvær. Våre arbeidsmetoder skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær.

8.1 PROGRESJON

I Lov om barnehage § 1 står det at barnehagen skal sikre en allsidig utvikling for alle barn, og vi har derfor utarbeidet en progresjonsplan for å sikre at barna får nye utfordringer. Progresjonsplanen vår blir et redskap for å planlegge og tilrettelegge for best mulig utvikling for barnas egne forutsetninger.

8.2 BARNEHAGENS DIGITALE PRAKSIS

I rammeplanen står det at vår digitale praksis skal bidra til barns lek, kreativitet og læring. Dette gjør vi ved å blant annet ta barna med på å søke på nett etter informasjon, lage sin egen bursdags collage og bruk av ulike musikkjenester på nett. Vi er bevist på barnas personvern i forhold til nettsikkerhet ved å ikke publisere barna med ansikter på bilder.

9.0 BARNEHAGENS FAGOMRÅDER

I Stemvegen har vi rom med en tydelig funksjon. Disse rommene er knyttet opp mot de enkelte fagområdene i Rammeplanen for barnehage. Det kan være vanskelig å skille fagområdene fordi de griper inn i hverandre, men på rommene har vi vektlagt de ulike fagområdene.

9.1 KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

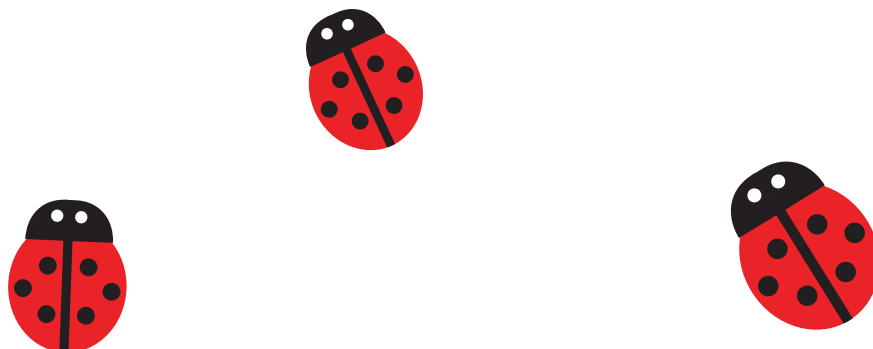
Rom: Bibliotek og sanserom

Resultat mål for barna:

- De lærer å lytte, observere og gi relevant respons i samhandling med andre
- De utvikler begrepsforståelsen og ordforrådet sitt
- De bruker språket aktivt til å uttrykke seg
- De får et godt forhold til tekst og ulike måter å kommunisere på
- De får erfaring med bokstaver og tallsiffer, lyder og rytme i språket
- De blir kjent med bøker, sanger, bilder og media
- De får tid til ro og undring

Tiltak:

- Høyt lesing av bøker, bilde/tekst, fortellinger og historier
- Sang, dikt, rim og regler
- Legge til rette for samtale og dialog med barna
- Kommunisere aktivt med barna

9.2 KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE

Rom: ute og inne på alle rommene

Resultat mål for barna:

- De får et godt selvbilde gjennom at de mestrer å bruke kroppen sin
- De får en god progresjon i kroppsbeherskelse, grov og fin motorisk utvikling
- De setter pris på å være ute
- De utvikler respekt og forståelse for egen og andre sin kropp, og at vi er forskjellige
- De lære om menneskekroppen og ser betydningen av gode vaner i forhold til kosthold

Tiltak:

- Alle barna har en fasttur dag og en idrettsdag i uken
- En dag i uken har vi idrettsdag (dette gjelder ikke desember). Da blir alle de større barna delt inn i tre grupper som har ulike fysiske aktiviteter.
- Turer i nærområdet og bruk av naturen
- Ha fokus på kropp, ernæring og kosthold
- Sørge for allsidig og variert bruk av kroppen både ute og inne
- Oppmuntre barna til å være fysisk aktive
- Sørge for at barna opplever mestringsglede når de bruker kroppen aktivt
- Bevegelsesleker og dans

9.3 KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

Rom: Formingsrommet

Resultat mål for barna:

- De får erfaring med kunst, kultur og estetikk
- De utvikler evnen til å lytte, iaktta og uttrykke seg ved at de møter variert kunst og kultur
- De stimuleres til å bruke fantasien, skapergleden og kreativiteten de har
- De får styrket sin kulturelle identitet
- De får mulighet for å uttrykke sine inntrykk gjennom å være skapende

Tiltak:

- Tegning, maling og bruk av tredimensjonale materialer som f.eks. leire og play-doo
- Mulighet for å utfolde seg kreativt ved å skape noe
- Gi erfaringer med dans, drama, billedkunst og musikk
- Estetiske miljøet i barnehagen
- Rom og tid til å utfolde seg kreativt
- Instrumenter og lydleker
- Kultur blir spesielt ivaretatt ved at vi videreformidler en del av den norske barnekulturen til barna ved for eksempel å synge kjente barnesanger og ha sangleker.

9.4 NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

Rom: Newtonrommet, bygge- og konstruksjonsrommet og ute

Resultat mål for barna:

- De skal få oppleve naturens mangfold, og evne til å undre seg over naturen
- De skal få elementær kunnskap om naturen, miljøvern og dyre og planteliv
- De skal lære å iaktta, observere, undre seg, eksperimentere, beskrive og ha samtaler om naturen, miljøet og teknikk

Tiltak:

- På Newton rommet er det mulighet for å ha ulike eksperimenter og forskningsprosjekter samt få erfaring med data som et teknisk hjelpemiddel.
- Hver måned skal alle barna gjennomføre "månedens Newton eksperiment"
- På bygge- og konstruksjonsrommet gir vi barna erfaring med ulike bygge- og konstruksjonsleker som f. eks lego, duplo og kappla pinner
- Voksne som er gode rollemodeller for barna i forhold til naturvern og det å ta vare på naturen

9.5 ANTALL, ROM OG FORM

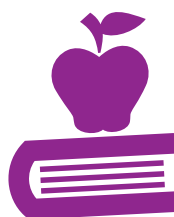
Rom: bygge og konstruksjonsrommet

Resultat mål for barna:

- De få kjennskap til tall og tallforståelse og ulike tall og mengde begreper
- De får erfaring og mulighet for å utforske og leke med form og mønstre
- De får erfaring med ulike størrelser, former og mål gjennom sortering og sammenligninger
- De blir bevisst plasseringer og evnen til å orientere seg i sine omgivelser

Tiltak:

- Konstruksjonsleker
- Ulike spill og materialer som gir mulighet til å systematisere, sortere og sammenligne. Eks tre perlesmykker.
- Synliggjøre tall og mengdebegrepet for barna, form og farger og ulike mønstre. Eks å telle barna høyt, matematiske figurer i grovgarderoben, på barnetoalettene har vi speil med ulike former

9.6 ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

Rom: Bibliotek, sanserommet og alle de øvrige rommene

Resultat mål for barna:

- De skal utvikle toleranse og respekt for hverandre
- De blir kjent med samfunnets grunnleggende normer og verdier
- De får innsyn i kristne og andre livssyn som er representert i barnegruppa i forhold til grunnverdier, høytider og tradisjoner
- De får mulighet for å filosofere og undre seg over spørsmål knyttet til religion og etikk

Tiltak:

- Høytidsfeiringer og markeringer i barnehagen av for eksempel jul og påske
- Være åpen for andre kulturer og religioner
- Filosofere rundt punktene i FN sin Barnekonvensjon
- Være aktiv i samtale med barna og gi rom for undring og filosofering
- Hjelp barna i konflikter med å finne konstruktive løsninger

9.7 NÆRMILJØ OG SAMFUNN

Rom: ute og Karsten og Petra rommet

Resultat mål for barna:

- De blir kjent med samfunnet generelt og vår lokal historie
- De opplever likestilling
- De får økt forståelse for ulike tradisjoner og levesett
- De skal bli kjent med vår urbefolkning: samene
- De får forståelse for at alle bidrar til barnehagens fellesskap

Tiltak:

- Vi bruker barnehagen sitt nærområde aktivt blant annet biblioteket og lekeplassene i nærheten
- Gi barna kjennskap til menneskerettighetene (barnekonvensjonen)
- La barna forstå at deres handlinger og valg kan virke inn på både de selv og andre
- Karsten og Petra: rommet er tilrettelagt for rollelek. Vi har valgt et kjønnsnøytralt navn på dette rommet slik at det skal invitere til rollelek for både gutter og jenter. På dette rommet skal vi blant annet stimulere til likestilling mellom kjønnene.

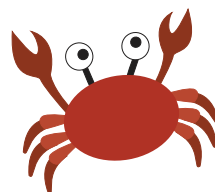
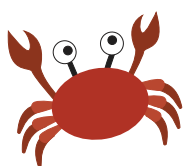
8.5 HMS

Vårt HMS arbeid er regulert av en rekke forskrifter og lover som vi må følge. Hele personal gruppen er inndelt i ulike HMS grupper; brannvern, sikkerhet, mat/hygiene, førstehjelp og arbeidsmiljø.

Gjennom regelmessige møter og kontrollrutiner er dette med på å sikre kontinuitet og kvalitet på vårt HMS arbeide.

Dette er våre HMS rutiner:

- Daglig desinfisering av toalettene, dørhåndtak, kraner og stellebordene
- Daglig sjekk av uteområdet og lekeapparatene
- Daglig oppdatering av barnas og personalets fremmøteprotokoll
- Bruk av tellebøker når barna er ute
- Utfylling av turskjema (hvem er med) når vi er på tur
- Førstehjelpsutstyr og oppdatert telefonliste til foresatte er med når vi er på tur
- Gode rutiner i forhold til bleieskift og toalett
- Kontinuerlig bruk av luftrensere som har bakterie dempende funksjon
- Regelmessige kontroller av barnehagens inne og uteområde, inventar og utstyr
- Regelmessig kurs i førstehjelp og brannvern
- Brannvernuke, med minst to brannøvelser i året
- Egen beredskapsperm for håndtering av krisesituasjoner
- Regelmessig gjennomgang av utfylte avviks og skadeskjema for å se etter forbedringsområder.
- Maten blir fraktet til barnehagen i kjøle- og fryse bil, og forskriftsmessig plassert i kjøleskap/fryser i barnehagen.
- Ved innfrysing av mat blir den merket med dato for innfrysning.
- Gode rutiner for maten ut og inn av kjøleskap, at de ikke blir stående for lenge i romtemperatur.
- Eget kjøleskap til barnas matbokser.
- Regelmessig kontroll av temperatur i kjøle- og frysenskap.

10.0 FUS OG SERVICEERKLÆRING

Dette kan barn og foresatte forvente i en Fus barnehage:

SLIK SKAL DET VÆRE FOR BARNA I FUS

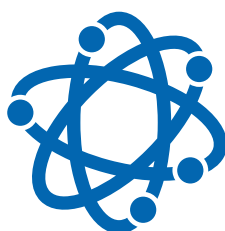
Barnet blir møtt og tatt hyggelig i mot av en ansatt når det kommer til barnehagen. I løpet av barnehagedagen får barnet søvn og hvile tilpasset seg selv. Måltidene er preget av ro og at det er nok tid til å spise. Barnet leker og lærer i et miljø preget av varme og glede, og er ute minst to timer hver dag. De møter ansatte som er genuint opptatt av hvert enkelt barn, og som vet at “Alle barn er best”.

SAMARBEID MELLOM HJEM OG FUS-BARNEHAGEN

God kommunikasjon er forutsetningen for et godt samarbeid mellom hjem og barnehagen.

Vi forventer derfor at foresatte:

- Gir viktig informasjon om barnet til barnehagen
- Gir beskjed hvis barnet ikke kommer i barnehagen
- Leser informasjon fra barnehagen
- Gir beskjed til en ansatt når barnet kommer og når barnet blir hentet
- Gir beskjed til en ansatt hvis andre enn foresatte skal hente barnet
- Kjenner til og har underskrevet barnehagens vedtekter
- Gir tilbakemelding på barnehagetilbudet
- Svarer på brukerundersøkelsen
- Møter til foreldresamtale mellom foresatte og barnehagelærer

FUS KUNDEFORVENTNINGER

Vi har definert et sett med budskap som konkretiserer for foresatte hva som gir verdi for barna i FUS-barnehagene, og oppsummerer og hva foresatte kan forvente i alle FUS barnehager:

Alle barn skal ha en venn

Barn trenger venner for å bli trygge.

Vennskap er grunnlaget for trivsel, utvikling og læring.

Vi skal være profesjonelle og gode rollemodeller

Vi bruker vår kompetanse for at både barn og voksne skal bli forstått og ivaretatt.

Vi skal ha lekekompetanse

I et utviklende lekemiljø med akkurat nok veiledning, tilegner barn seg kunnskap og opplever mestring. Vi lar leken komme først.

Vi skal finne hverdagsmagi

Vi er oppmerksomme på, og legger til rette for, de magiske øyeblikkene som oppstår når et barn gjør en ny oppdagelse og utvider sin horisont.

Vi skal se det beste i hvert barn

Vi identifiserer aktiviteter, lek eller oppgaver som gir hvert barn mestringsfølelse og anerkjennelse.

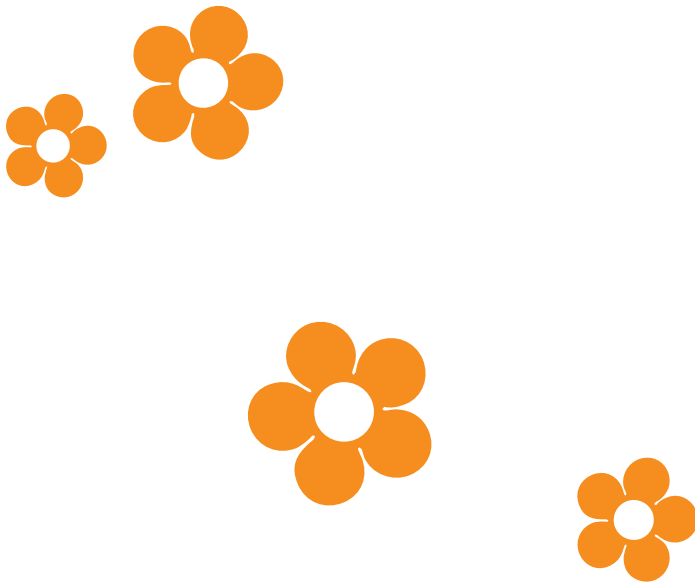
11.0 KONTAKT OSS

Stemvegen Fus barnehage as
Stemvegen 32b
4050 Sola

Mail: dl.stemvegen@bhg.no

Telefon:

Kontoret: 41 53 12 35
Nobel: 41 53 12 36
Newton: 41 53 12 37
Einstein: 41 53 12 38
Da Vinci: 41 53 12 39
Abel: 41 53 12 40

HOS OSS KOMMER
LEKEN FØRST.

ALLE BARN
ER BEST!

Stemvegen